

*ПОБОКОВА Л.
студентка, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК
ПАЗЄЄВА Г.М.
к.е.н., доцент кафедри управлінських технологій
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК*

СУЧАСНИЙ СТАН ТРАНСПОРТНО-ЕКСПЕДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ НА РИНКУ УКРАЇНИ

Аналізуючи проблеми транспортного ринку України, слід приділити особливу увагу питанням регулярного вдосконалення способів управління транспортно-експедиторською діяльністю та її економічній складовій, що відіграє ключову роль в формуванні ефективної системи транспортного комплексу та раціональність вибору управлінського рішення в сфері логістики України.

В умовах постійних змін ринкових відносин важливо пристосувати систему управління для будь яких умов та зробити її якомога гнучкішою. Це визначає рівень якості послуг та допомагає підприємству заохотити більшу частину ринку своїм товаром. Основним елементом взаємодії між клієнтом та виробником є товар чи послуга транспортно-експедиторської діяльності. Товар має свою споживчу вартість, що визначає його здатність до вирішення та задоволення потреб. Таку ж вартість мають і транспортно-експедиторські послуги.

Слід відмітити, що дохід від транспортно-експедиторської діяльності прямо залежить від отримання оплати за надання експедиторських послуг та доставку товару до замовника. Саме тому, слід виділити транспортно-експедиторську діяльність як окрему частину логістичної системи. Зазвичай відносини з замовником будуються на основі узгоджених тарифів, що прописуються в договорі. Ці тарифи мають або фіксовану форму, в якій прописані чіткі ціни за кожний вид послуг, мати фіксовану ставку за оформлення перевезень, або ж можуть виражатись у відсотковій формі відносно вартості робіт та послуг, що входять в обов'язки виконавця. Джерелом доходу транспортно-експедиторської діяльності прийнято вважати знижку тарифу, яка встановлюється та надається перевізником згідно раніше прописаних даних в договорі.

Важливу роль в транспортній діяльності перевезень віддається собівартості цих послуг. Від цього показника залежить кінцева ціна продажу товару чи вантажу, що перевозиться, що відіграє важливу роль в формуванні цінової політики та конкурентоспроможності підприємства.

Звертаючись до експертної оцінки факторів впливу на ефективність управління транспортно-експедиторською діяльністю, важливу роль грають показники надійності вибраного транспорту, дотримання часових графіків доставки та вартість перевезення товару [1]. Визначення цих факторів проводиться відповідно вимог клієнта. Експедитор має можливість віддати

перевагу будь-якому виду транспорту для доставки товару спираючись на аналіз характеристики різних видів транспорту та до вимог клієнта.

Слідом за процесом вибору виду транспорту проводиться детальний аналіз існуючих перевізників на транспортному ринку. В основному цей етап проводиться за допомогою ранжування спеціальних показників по кожному перевізнику, інформація групується та виводиться рейтинг можливих претендентів. Далі прийнято проводити тендер в якому беруть участь експедитори та представник відділу транспортного забезпечення компанії. Таким чином, обирається найбільш привабливий перевізник та закладається договір на вказаних умовах, які були представлені перевізником на початку участі у тендері.

Потрібно наголосити на тому, що велику роль в умовах ринкової економіки відводиться на процес систематизації транспортно-експедиторської діяльності та на створення стійкої інформаційної підтримки роботи цього процесу, який повинен функціонувати як і на зовнішніх торгівельних зв'язках так і на внутрішньо-торгівельних площадках України.

В сучасних умовах, коли процес організації роботи транспортних систем ускладнюється та вимоги до транспортних операцій підвищуються, зростає попит на якість послуг збереження та безпеку вантажу, при перевезенні підвищується актуальність проблематики експедитування. Це питання недостатньо досліджені, хоча багато науковців розглядають експедиторську діяльність, як окрему частину транспортної системи, систематизованих рішень оптимізації роботи експедитора на даному етапі не існує.

В основному систему показників оцінки ефективності транспортної діяльності та експедиторського обслуговування зовнішньоекономічної діяльності прийнято використовувати для оцінки ефективності реалізації товару, а також при формуванні чи переосмисленні основ транспортної політики України [2].

Розробка нових методологічних аспектів управління та впровадження розроблених підходів удосконалення транспортно-експедиторською діяльністю обумовлена швидкозростаючим економічним розширенням експорту транспортних послуг в зовнішньоекономічній діяльності та в транспортуванні в цілому.

Більшість перевезень в Україні здійснюються за допомогою безпосередньої участі міжнародних експедиторів. Задля спрощення зовнішньоекономічних операцій транспортно-експедиторська діяльність виступає як посередник між експортером та імпортером. Таким чином, експедитори виступають як посередники між перевізником та власником товару, а також мають право приймати участь у підготовці до перевезень та несуть відповідальність за збереженість вантажу, забезпечують повний цикл транспортування від відправника до замовника або від пункту призначення до місця прибуття, а також забезпечують операторську підтримку до кінця пересування товару при міжнародних перевезеннях.

Створення об'єднання експедиторів відповідно до законодавства відбувається з метою впровадження нових шляхів удосконалення транспортно-

експедиторської діяльності, це забезпечує конкурентоспроможність вітчизняних компаній та посилення їх статусу в зовнішньоекономічній діяльності. Експедитори мають право сертифікувати свої послуги відповідно до прописаних міжнародних стандартів якості та завдяки цьому підвищувати свою професійну кваліфікацію та мати змогу навчити та підготувати до роботи нових спеціалістів в транспортно-експедиторській сфері [3].

В установчих документах чітко прописані та встановлені нормативні акти щодо затвердження умов здійснення транспортно-експедиторських операцій, що в свою чергу направлені на вдосконалення системи збуту в цілому та спонукають до прискоренню інтеграційного процесу виходу на зовнішній ринок [4].

Отже, сучасний підхід до збуту продукції стає майже неможливим без якісного налагодженого транспортно-експедиторського процесу, адже найбільш важливим прибутком бюджету України є саме збут товару на зовнішні ринки, тобто експорт, який досягається завдяки якості надання послуг та цілісності вантажу чи товару, що постачається.

Список використаних джерел:

1. Будрина Е. В. *Основи транспортно-експедиційної діяльності: Учеб. пособие.* - СПб .: СПбГИЭУ, 2010. - 139 с.
2. Державна служба статистики України. – Електронний ресурс, / Доступ до електронного ресурсу URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Шишков В.И. *Экспедиционное обслуживание предприятий и организаций автомобильным транспортом* / В.И. Шишков, С.У. Пиньковецкий,
4. Щербаков В. В. *Основы логистики* / В. В. Щербаков: учеб. для вузов. – СПб.: Питер, 2009. – 432 с.